

Het #EUandME- handboek

Ontdek wat de EU
voor jou doet

EUROPESE UNIE

europa.eu/euandme

#EU
AND
ME

“Wat kan de EU voor mij betekenen?”

Heb je er ooit wel eens aan gedacht een bedrijfje op te zetten, in het buitenland te studeren of als vrijwilliger mensen in nood te helpen? Wist je dat de EU je bij al deze dingen kan helpen?

60% van alle jongeren tussen de 15 en 34¹ vindt dat ze niet goed weten wat de EU precies doet. Hoewel ze wel weten waar de Europese Unie voor staat, maken veel mensen geen gebruik van de overvloed aan mogelijkheden en voordelen waar zij als EU-burger recht op hebben.

Meer weten?

Kijk op www.europa.eu/euandme waar we wedstrijden, films, verhalen en evenementen door heel Europa lanceren.

De EU kan je op heel veel manieren helpen. Of je nou een ondernemer in de dop bent die hulp nodig heeft om een nieuwe app te lanceren, of een digitale nomade die wifi zoekt in afgelegen gebieden, of een avonturier die altijd klaarstaat om een helpende hand uit te steken, of een cultuurminnaar op zoek naar schoonheid, er zit altijd ook iets voor jou bij.

Wat je passie ook is, gezond eten, schoon water, je favoriete tv-serie, of online winkelen, met *Het #EUandME-handboek: Ontdek wat de EU voor jou doet* kun je zien hoe ontzettend veel de EU je kan helpen bij wat je het liefste doet.

¹ Standaard Eurobarometer 86, QD7 en QE2.

MIJN CARRIÈRE. MIJN LEVEN.

Zelf kiezen waar je in de EU wilt wonen en werken.

Hoe het werkt

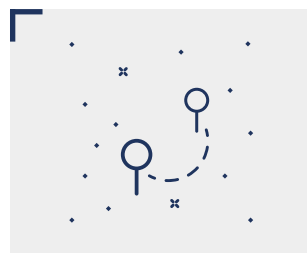
Als EU-burger is de mogelijkheid om in een ander te land te werken van mijn grondrechten. Of ik nou een hele nieuwe carrière begin in het buitenland of alleen maar op zoek ben naar een nieuw perspectief via een stage of vrijwilligerswerk, dankzij EU-wetgeving ben ik altijd gedekt door een socialezekerheidsstelsel.

En of ik nou voor een bedrijf werk of zelfstandige ben, ik heb altijd het recht zelf te bepalen waar ik werk. Als dit mijn allereerste stap op de carrière ladder is, zal de EU me zelfs helpen de juiste vacature te vinden.

17 miljoen

Het aantal EU-burgers dat in 2017 in een andere lidstaat dan hun land van herkomst woont.

1,4 miljoen

Het aantal EU-burgers dat in 2015 naar een ander land binnen de EU verhuisde.

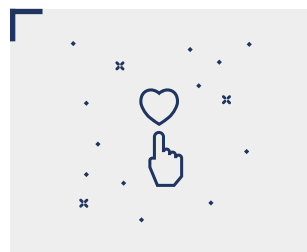
58.000

Het aantal jongeren dat zich al heeft aangesloten bij het Europees Solidariteitskorps.

Carrièrepaspoort

Met de Europass CV-editor kan ik mijn vaardigheden, kwalificaties en prestaties presenteren op een manier die in heel Europa erkend is.

Drop'pin

is een gratis dienst die door EURES aangeboden wordt en die mij praktische hulp biedt om een voet op de carrière ladder te krijgen. Om mijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, kan ik mij inschrijven voor opleidingen, taalcursussen, stageplekken en meer.

1

3

5

2

4

6

1 ALS ÉÉN LAND NIET GENOEG IS...

Doordat ik EU-burger ben, ligt heel Europa voor mij open. Of ik nou brandweerman in Cyprus of elektricien in Estland wil worden, ik heb het recht in ieder EU-land te wonen en te werken. Ik heb alleen een ziekteverzekering nodig en het bewijs dat ik in mijn levensonderhoud kan voorzien, en ik kan naar het EU-land van mijn keuze verhuizen.

2 DE JUISTE BAAN VINDEN

Ik heb altijd al in het buitenland willen wonen, en EURES kan die droom helpen verwezenlijken. Zij hebben meer dan 1,3 miljoen potentiële vacatures online, en ze kunnen me zelfs een persoonlijke adviseur toewijzen om mij te helpen de ideale baan te vinden in het land van mijn keuzes. Als ik tussen de 18 en 35 jaar ben, is er zelfs extra hulp beschikbaar via Je eerste EURES-baan, zoals een reisbeurs voor een sollicitatiegesprek in het buitenland.

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/index_nl.htm

3 DE WERELD VERANDEREN

Wil je mensen helpen? Het Europees Solidariteitskorps biedt betaald en vrijwilligerswerk aan jongeren tussen de 18 en 30 jaar die op zoek zijn naar een uitdaging. Dat kan gaan om de wederopbouw van een school na een aardbeving, werken met gehandicapten in een gemeenschapscentrum en nog veel meer.

4 LEERLINGWEZEN IN HET BUITENLAND

Stel dat ik een leerling-kok ben die meer wil leren over de Franse keuken, of een leerling-verpleegkundige die graag in Portugal zou willen werken. ErasmusPro biedt mij de kans 6-12 maanden van mijn opleiding in het leerlingwezen in een ander EU-land te volgen. Zo kan ik praktische ervaring opdoen met werken in een andere cultuur, en het telt ook nog mee voor mijn opleiding.

5 IN CONTACT MET WERKGEVERS

European Job Days zijn Europese banenmarkten waar ik kan ontdekken welke mogelijkheden ik heb in de EU, IJsland, Noorwegen, Liechtenstein en Zwitserland. Ik hoef niet eens persoonlijk aanwezig te zijn, veel European Job Days worden online gehouden, zodat ik de ideale baan in een ander land kan vinden zonder uit mijn stoel te komen.

6 NIEUWE CULTUREN, DEZELFDE RECHTEN

Goed nieuws, ik ben tijdelijk overgeplaatst naar een ander EU-land om een contract voor mijn werkgever af te ronden! Maar hoe zit het met mijn rechten als werknemer als ik daar aankom? In de EU hebben alle gedetacheerde werknemers automatisch dezelfde basisrechten (zoals het minimumloon) als de werknemers in het gastland. Dat betekent dat niet alleen dat mijn rechten in de hele EU beschermd zijn, maar ook dat buitenlandse dienstverleners de lokale concurrentie niet kunnen ondermijnen met lagere arbeidsnormen. Kortom, het zorgt ervoor dat werken in de EU gezond, veilig en eerlijk is.

MIJN OPLEIDING. MIJN LEVEN.

Laat je opleiden, ontwikkel belangrijke vaardigheden en bereid je voor op de toekomst.

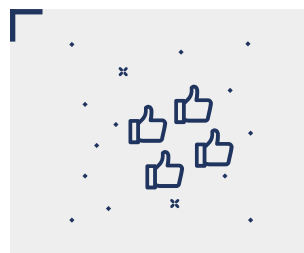
Hoe het werkt

Omdat ik EU-burger ben, kan ik me via het [programma Erasmus+](#) laten inspireren door één van 33 landen binnen en buiten Europa en dat land verkennen en er een opleiding volgen of stage lopen. Of ik nou een student ben die mijn studie met een nieuwe cultuur wil verrijken, of een jonge werknemer die een opleiding wil volgen en zijn kansen op de banenmarkt wil vergroten in een unieke omgeving, Erasmus+ geeft mij toegang tot nieuwe vaardigheden, kennis en ervaring. Ik kan me zelfs aanmelden als vrijwilliger om indrukwekkende en verrijkende ervaringen op te doen en tegelijk uiting te geven aan mijn solidariteit met andere Europeanen. Ik **hoef alleen maar een land te kiezen, mijn talen op te halen en me voor te bereiden op een onvergetelijke ervaring.**

4 miljoen

Het aantal mensen dat tussen 2014 en 2020 dankzij Erasmus+ in het buitenland zal studeren, een opleiding zal volgen, werkervaring zal opdoen of vrijwilligerswerk zal verrichten.

95%

Het percentage van studenten dat tevreden of zeer tevreden was over het Erasmus+-programma.

€ 2,2 miljard

Het budget dat Erasmus+ in 2016 uittrok om jongeren te helpen leren, studeren en zich te ontwikkelen.

Mijn avontuur

Honderdduizenden kansen zijn maar een muisklik verwijderd. Om me aan te melden voor mijn eigen Erasmus+-avontuur, kan ik [contact opnemen met het nationale agentschap](#) in het land waar ik woon.

Mijn rechten

Niet helemaal zeker wat ik kan verwachten van mijn tijd in het buitenland? Mijn rechten en plichten staan te lezen in het [Erasmus+-studentenhandvest](#).

Creatief Europa

helps kunstenaars en creatievelingen banen te vinden in culturele sectoren in het buitenland; [ontdek hoe je hiervan kunt profiteren](#).

1 IN MIJZELF INVESTEREN

Bang dat in het buitenland studeren of een opleiding volgen te duur is? De EU kan daarbij helpen! Het Erasmus-programma geeft beurzen aan zowel studenten als aan leerlingen in beroepsopleidingen, en ErasmusPro kan opleidingsplaatsen van 6-12 maanden in het buitenland financieren. Wie ik ook ben en wat mijn studie of beroep ook is, de tijd die ik van huis ben is zowel lonend als financieel haalbaar.

2 LEREN MET EEN NIEUW PERSPECTIEF

Studeren in het buitenland kan van mij een beter geïnformeerd en deskundiger persoon maken met een bredere oriëntatie, waardoor mijn kansen op de arbeidsmarkt groeien. Het Erasmus+-programma stelt mij in staat om te studeren, een opleiding te volgen, vrijwilligerswerk te doen of deel te nemen aan een uitwisselingsprogramma in 33 landen binnen en buiten Europa. Zo kan ik een nieuwe taal leren, een nieuw land ontdekken en nieuwe mensen ontmoeten... waar lag mijn paspoort ook alweer?

3 SOLIDARITEIT VOOR EUROPA

Wil je iets terugdoen voor de maatschappij? Bijvoorbeeld pas aangekomen asielzoekers ondersteunen, begroeiing verwijderen om bosbranden te voorkomen, of hulpmiddelen uitdelen in rampgebieden? Ik kan vrijwilligerswerk doen, werken of een stage lopen via het Europees Solidariteitskorps om leefgemeenschappen in Europa te helpen en tegelijkertijd waardevolle nieuwe vaardigheden te leren.

4 NIEUWE HORIZONS, NIEUWE KANSEN

Je Frans bijspijkeren of het Grieks onder de knie krijgen? Ik kan een digitale cursus volgen op de taalhulpwebsite van Erasmus+ voor ik vertrek. Bovendien geeft deze nieuwe vaardigheid, naast alle andere ervaring die ik in het buitenland opdoe, mijn cv net dat beetje extra waardoor ik opval bij werkgevers.

5 ONDERZOEK EN MEER

Nooit uitgeleerd? Na afronding van mijn Erasmus Mundus Joint Masters Degree kan ik promoveren in twee verschillende EU-landen, of daarbuiten. En de Marie Skłodowska-Curie-acties bieden mij als academicus de kans om in het buitenland te wonen, te werken en onderzoek te doen.

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/education/index_nl.htm

MIJN GEZONDHEID. MIJN LEVEN.

Overal in de EU spoedeisende en geplande medische zorg krijgen.

Hoe het werkt

Dankzij mijn [Europese ziekteverzekeringskaart](#) kan ik als ik medische zorg nodig heb als EU-burger gebruikmaken van de openbare gezondheidsdiensten van ieder ander EU-land, en van die in IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland. Volgens de EU-wetgeving moet ik op dezelfde manier worden behandeld als een inwoner van het land dat ik bezoek, maar mogelijk moet ik wel een bedrag betalen dat ingezetenen van tevoren al betalen. Dat betekent dat ik gebruik mag maken van alles wat elk land te bieden heeft, in de wetenschap dat ik gedekt ben als er iets gebeurt tijdens mijn verblijf in het buitenland. In geval van [geplande medische zorg](#) in een andere lidstaat (en in IJsland, Liechtenstein en Noorwegen) kan ik bij het plannen van mijn reis contact opnemen met mijn [nationale contactpunt](#) om meer te weten te komen over mijn rechten.

200 miljoen

Het aantal [Europese ziekteverzekeringskaarten](#) in omloop in 2014.

1,6 miljoen

Het aantal ingediende verzoeken tot terugbetaling onder het Europese zorgverzekeringsstelsel in 2013.

Grensoverschrijdend

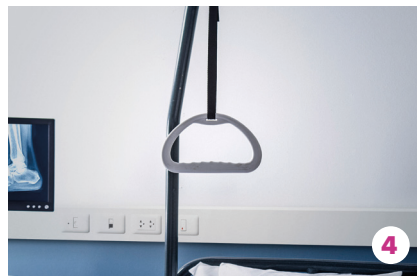
Doktersrecept nodig in het buitenland? Mijn dokter kan me een [recept geven dat ik in een ander EU-land kan gebruiken](#), zodat ik ook in het buitenland mijn medicijnen kan halen.

Vragen?

Voordat je naar het buitenland reist, kun je met vragen over geplande en onverwachte medische behandelingen terecht bij [een netwerk van nationale contactpunten in heel Europa](#), zodat jij je tijdens je verblijf kunt richten op wat echt belangrijk is.

1 PASPOORT, BAGAGE, ZONNEBRIL... VERZEKERING!

Of ik nou ga skiën in Italië of sightseeën in Polen, het kan altijd gebeuren dat ik ziek word of een ongeluk krijg in het buitenland. Met een [Europese ziekteverzekeringskaart](#) heb ik toegang tot openbare zorgvoorzieningen om snel en eenvoudig alle nodige hulp te krijgen als het ongeluk toeslaat.

2 ONBEZORGD OP VAKANTIE

Ziek geworden in Spanje of een smak gemaakt in Griekenland? Ik hoef niet in te zitten over een forse doktersrekening. Als de gezondheidszorg gratis is voor inwoners van het land, dan is die ook [gratis voor mij](#).

3 IN GEVAL VAN NOOD: 112 BELLEN!

Een ongeluk zit soms in een klein hoekje. Waar ik ook ben in de EU, als ik hulp nodig heb, dan kan ik kosteloos vanaf elke vaste of mobiele telefoon [112](#) bellen.

4 HULP BINNEN HANDBEREIK

Vragen? Alle informatie die ik nodig heb over het vergoedingsproces, beschikbare behandelingen, kosten en noodnummers is [online](#) te vinden. Ga online voor meer informatie.

5 GEPLAND EN ONGEPLAND

Mijn Europese ziekteverzekeringskaart geeft mij recht op de nodige hulp via openbare gezondheidsvoorzieningen. Maar als EU-burger kan ik ook [medische behandelingen op afspraak krijgen in het buitenland](#) (voor ik uit mijn eigen land vertrek moet ik hierover contact opnemen [met mijn nationaal contactpunt voor grensoverschrijdende gezondheidszorg en mijn zorgverzekering](#)).

6 ZORG DOOR SAMENWERKING

Gelukkig hebben onze artsen en verpleegkundigen uitgebreide kennis van de meeste ziekten en aandoeningen die we tegenwoordig tegenkomen. Maar wat gebeurt er als ik een zeldzame ziekte oloop die mijn arts niet kent? Via de [Europese referentienetwerken](#) hebben artsen toegang tot een pool van specialisten van meer dan 900 zorgcentra voor overleg en advies over een scala van zeldzame en complexe ziekten binnen 24 verschillende gebieden. Door samen te werken kunnen ze me helpen toegang te krijgen tot hoogwaardige zorg, terwijl ik in mijn vertrouwde omgeving kan blijven.

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/health/index_nl.htm

MIJN REIZEN. MIJN LEVEN.

Eenvoudig door de hele EU reizen.

Hoe het werkt

Doordat ik een EU-burger ben, kan ik in een ander EU-land rondreizen, studeren of werken – dat is een grondrecht. Het [Schengen-akkoord](#) schafte de grenscontroles af voor 26 Europese landen, zodat ik eenvoudig kan reizen zonder een paspoort of legitimatie te hoeven tonen wanneer ik naar een ander land ga. Of het nu per auto, vliegtuig of trein is – Europa heeft het dichtste spoorwegnet ter wereld – ik kan op mijn gemak door alle 270 provincies in de EU reizen. Bovendien betekent de gemeenschappelijke munt dat ik in 19 landen met euro's kan betalen. Dit en nog veel meer geeft mij de vrijheid onbegrensde keuzes te maken bij het reizen, allemaal beschermd door [EU-rechten](#) die mij vrij van stress én veilig houden.

1,25 miljard

Het aantal reizen dat ieder jaar plaatsvindt tussen de 26 landen van het Schengengebied zonder dat een paspoort of legitimatie getoond hoeft te worden.

341 miljoen

Het aantal mensen dat elke dag de euro gebruikt in 19 landen.

15.000

Het aantal gratis treintickets dat 18-jarigen ontvingen om in 2018 Europa te ontdekken. Jij kunt je ook aanmelden, via de [#DiscoverEU-website](#).

112

Dit gratis nummer kan in de EU overal en altijd mijn leven redden. Om de brandweer, politie of ambulancedienst te bereiken, kan ik simpelweg 112 bellen.

Huisdier aan boord

EU-burgers zoals ik kunnen eenvoudig reizen met hun honden, katten of zelfs fretten. Daarvoor hebben ze alleen maar een [Europees huisdierenpaspoort](#) nodig.

€ 430 miljoen per jaar

De vermindering van schadevergoedingen betaald aan consumenten dankzij de [bescherming van de Europese Unie voor pakketreizen](#), die betere annuleringsrechten bevat en duidelijkere regels stelt voor wie aansprakelijk is als er toch iets misgaat.

1

3

5

2

4

6

1 ALS HET FOUT GAAT

Last van vertragingen en annuleringen? Als ik reis per vliegtuig, trein, schip of bus heb ik in de EU rechten tijdens mijn reis. Neem nou vliegen. Ik heb recht op een teruggave. Als mijn vlucht geannuleerd is, meer dan drie uur vertraging heeft of als ik wegens overboeking om operationele redenen niet aan boord kan, kan ik een compensatie krijgen van maximaal € 600, afhankelijk van de reisafstand.

2 KLAAR VOOR VERTREK

Met een telefoon en een swipe kan ik tussen steden in de EU vliegen voor de prijs van een lunch. [Vliegen](#) is tussen 1992 en 2000 maar liefst 41% goedkoper geworden door [deregulering](#) en liberalisering van de markt. Dat betekent dat er nu meer luchtvaartmaatschappijen zijn om uit te kiezen en de beste prijs te krijgen.

3 DE KOSTEN IN DE HAND HOUDEN

Mijn creditcard gebruiken in Barcelona, Boedapest of Bratislava? Binnen de EU zijn [transactiekosten](#) – online, offline, wanneer dan ook – hetzelfde als thuis.

4 DE RIT VAN MIJN LEVEN

Autoroute of Autobahn? Tolweg of kustweg? Als mijn rijbewijs door een EU-land uitgegeven is, kan ik het [overal in de EU gebruiken](#).

5 PASPOORT NAAR NIEUWE ONTDEKKINGEN

De EU bestaat uit circa 500 miljoen EU-burgers. EU-burger zijn geeft me het recht om heel diverse en boeiende Europese landen te bezoeken en er te wonen of werken. [Eén paspoort, eindeloze mogelijkheden](#).

6 GEMEENSCHAPPELIJK GELD

Verwijder die valuta-app, laat het wisselkantoor links liggen en zeg bonjour en hola tegen de [euro](#). Hij wordt inmiddels al in 19 landen gebruikt en is onmisbaar geworden bij reizen door de EU.

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/index_nl.htm

1 ROAM ALSOF JE THUIS BENT

Ik ben in het buitenland en ik moet naar Stockholm bellen... Dat is geen enkel probleem, onderweg contact houden is nu makkelijker dan ooit! Er zijn geen extra kosten verbonden aan buitenlands gebruik van mijn telefoon binnen de EU, IJsland, Liechtenstein en Noorwegen. Mobiele aanbieders in Finland, Litouwen en Estland kunnen nog wel kleine roamingtarieven in rekening brengen. Ik kan bellen, sms'en en data gebruiken zonder dat het me meer kost dan thuis. Geen wonder dat mobiel internetgebruik tijdens reizen in de EU vervrijd is sinds de roamingtarieven zijn afgeschaft.

2 SWIPE ER MAAR OP LOS!

Ik ben constant in de weer op mijn telefoon, dus is het maar goed dat ik onderweg over het algemeen dezelfde bel-, sms- en databundels heb als thuis. Voor sommige abonnementen, vooral die met onbeperkte data, kan er wanneer ik op reis ben een limiet worden gesteld aan mijn datagebruik zonder extra roamingkosten, maar die limiet is ruim voldoende voor mijn gebruik van sociale media.

3 KLAAR VOOR VERTREK?

Mijn koffers zijn gepakt, ik heb mijn paspoort, wat moet ik nu doen om te kunnen roamen alsof ik thuis ben? Het antwoord is simpel: helemaal niets! De EU vereist van mobiele aanbieders dat ze dit automatisch in hun dienstenpakket opnemen, zodat mijn telefoon zonder extra kosten meteen klaar voor gebruik is, of ik nu naar Litouwen of naar Luxemburg reis.

4 MEER KEUS, LAGERE PRIJZEN

De kosten van het gebruik van een mobiele telefoon zijn sinds 1998 drastisch gedaald, omdat de EU toen het monopolie van telefoonmaatschappijen heeft opgeheven en er meer aanbieders op de markt kwamen. Mijn gesprekken worden langer, maar mijn rekeningen worden lager.

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/internet-telecoms/mobile-roaming-costs/index_nl.htm

MIJN VERBINDING. MIJN LEVEN.

Surf altijd en overal over het internet in de hele EU.

Hoe het werkt

EU-wetgeving bepaalt dat hoe landelijk of afgelegen het gebied waar ik woon ook is, krijg ik gegarandeerde toegang tot de best mogelijke internetverbinding tegen een betaalbare prijs. Ik heb toegang tot duizenden gratis wifi-hotspots door heel Europa en neem mijn abonnementen op video-, muziek-, gaming- en sportdiensten overal met me mee.

72%

Het percentage van Europeanen dat het internet elke dag gebruikt.

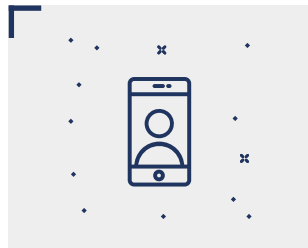
90%

Het percentage van jonge Europeanen (tussen de 16 en 24) dat sociale medianetwerken gebruikt.

53%

Het percentage van Europeanen dat reizen, verblijf of tickets online boekt.

46%

Het percentage van Europeanen dat het internet gebruikt voor telefoon- of videogesprekken.

50%

Het percentage van Europeanen tussen de 15 en 39 dat het belangrijk vindt om op reis toegang te hebben tot diensten waarop ze geabonneerd zijn.

Zoek aansluiting

Als je in een landelijk gebied woont zonder internetverbinding, neem dan contact op met je nationale regelgevende instantie, die kan je helpen online te komen.

1 HET WEB

Of ik nu met vrienden in contact wil blijven of de nieuwste aflevering van mijn lievelingsserie wil streamen, in de EU heb ik [recht op een basisinternetverbinding](#), waar ik ook woon. Overal waar ik ben moet er ten minste een internetprovider zijn die me toegang kan geven tot een goede internetverbinding tegen een betaalbare prijs. Dit staat bekend als het beginsel van de universele dienstverlening. De EU investeert meer dan 2 miljard euro in het verbeteren van breedband in landelijke gebieden. Dus als ik incheck in Tsjechië, of een selfie uit Spanje upload, heb ik de zekerheid dat ik, waar ik ook woon, de best mogelijke basisinternetverbinding kan gebruiken voor een vaste, betaalbare prijs.

2 EEN EERLIJKE AANSLUITING

Op zoek naar lokaal nieuws of informatie over het volgende EK voetbal? Wat ik ook zoek, internetproviders binnen de EU mogen de informatie die ik open niet [vertragen of blokkeren](#) om de ene website voorrang te geven over de andere. Zolang het wettelijk toegestaan en veilig is, en het niet uitzonderlijk druk is op het netwerk, kan ik lezen, kijken of spelen wat ik wil.

3 GRENSOVERSCHRIJDEND AMUSEMENT

De EU vindt dat landsgrenzen het genieten van een goede film, album of game niet in de weg mogen staan. Daarom heb ik altijd [toegang tot mijn abonnementen](#) op online video- en muziekstreamingdiensten, waar ik op dat moment ook ben in de EU. Nog één aflevering dan maar?

4 WIFI4EU

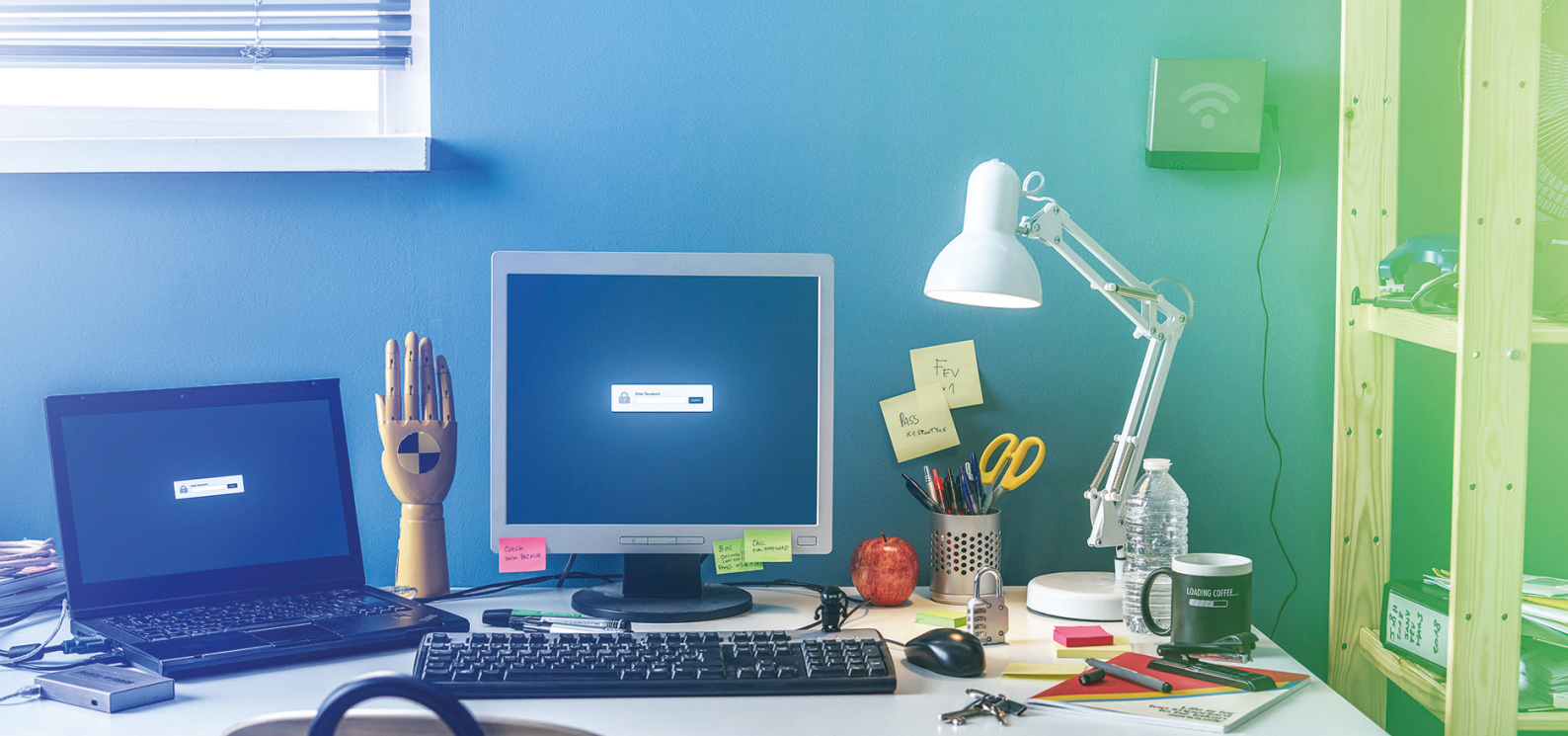
Onderweg de dienstregeling van de trein opzoeken? Ik wil kunnen vertrouwen op [gratis openbare wifi](#) om zo mijn kostbare databundel niet te hoeven gebruiken. De EU investeert € 120 miljoen in de aanleg van gratis openbare wifi-hotspots op ruim 8000 verschillende locaties over heel Europa, zodat ik overal verbinding heb.

5 BIJSPIJKEREN

Wist je dat 44% van de Europeanen tussen de 16 en 74 over onvoldoende digitale basisvaardigheden beschikt? Sterker nog, voor 9 van de 10 banen zullen deze digitale vaardigheden in de toekomst noodzakelijk zijn. Om deze kloof te overbruggen en er zeker van te zijn dat ik ben voorbereid op de arbeidsmarkt van morgen, kan ik via het [initiatief voor bijscholingstrajecten](#) deelnemen aan cursussen die aangeboden worden door de Digital Skills and Jobs Coalition. Zo kan ik meer leren over technologie en programmeren op een van de duizenden evenementen in het kader van de [EU Codeweek](#). Als universiteitsstudent kan ik het EU Digital Opportunity-stageprogramma volgen in een ander Europees land en geavanceerde digitale vaardigheden opdoen.

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/internet-telecoms/index_nl.htm

MIJN VEILIGHEID ONLINE. MIJN LEVEN.

Mijn persoonlijke gegevens veilig door EU-regelgeving.

Hoe het werkt

Telkens als ik een vakantie boek, iets schrijf op sociale media, online informatie zoek, een bankrekening open of online een treinkaartje koop, geef ik belangrijke persoonlijke informatie uit handen. In de EU is de bescherming van mijn persoonlijke gegevens een grondrecht. Mijn persoonlijke gegevens moeten met zorg en verantwoordelijkheid worden behandeld. Als organisaties gegevens verzamelen, moeten zij dat op de juiste wijze doen en moet het voor een specifiek doel zijn. Zij mogen ook alleen informatie verzamelen die noodzakelijk is en de informatie mag niet langer worden bewaard dan nodig is. Mijn persoonlijke gegevens moeten ook beschermd worden tegen verlies, vernietiging of diefstal, en de organisatie is hiervoor verantwoordelijk.

71%

Het percentage van Europeanen dat van mening is dat persoonlijke informatie verstrekken steeds meer bij het moderne leven hoort.

68%

Het percentage van internetgebruikers in de EU dat online winkelde in 2017.

25 mei 2018

De datum waarop de nieuwe wet op gegevensbescherming (AVG) en mijn nieuwe rechten van kracht werden.

46%

Het percentage van alle Europeanen dat persoonlijke informatie verstrekt om een online betaling te kunnen doen. 44% doet dat voor het laten bezorgen van een bestelling.

Vergeet me maar

Gebruik ik een account op sociale media niet meer? Ik kan een organisatie of bedrijf vragen mijn persoonlijke gegevens te wissen als die niet langer relevant of nodig zijn.

Liever mensen?

Bij belangrijke beslissingen die zijn gebaseerd op automatische verwerking van gegevens, zoals bij mijn hypotheekaanvraag, kan ik vragen of deze verwerking door mensen gedaan kan worden in plaats van door computers. Zo weet ik zeker dat er iemand de tijd neemt om mijn gegevens te bekijken.

1 GEGEVENS BESCHERMING

Moet ik me zorgen maken als een bedrijf dat ik niet ken mijn naam en e-mailadres wel kent? Sinds 25 mei 2018 is er een nieuwe wetgeving die mijn persoonlijke gegevens beter beschermt. Hierdoor heb ik [meer controle](#) over de manier waarop organisaties mijn informatie verkrijgen, verwerken en opslaan. Ik kan bijvoorbeeld een kopie opvragen van alle gegevens die een bepaald bedrijf of een bepaalde organisatie van mij heeft. Ik kan ze ook vragen die gegevens te verwijderen als ze die niet meer gebruiken of als ze volgens de wet niet mogen worden verwerkt. Ik kan ook vragen om onjuiste of onvolledige persoonlijke gegevens aan te passen. In situaties waarin [mijn toestemming](#) vereist is, moet ik die toestemming geven door een duidelijke bevestiging. Verder heb ik het recht [mijn instemming op elk moment in te trekken](#).

2 ACHTER SLOT EN GRENDEL

Als ik belangrijke informatie over mijzelf verstrek – zoals mijn naam, telefoonnummer of creditcardgegevens – wil ik zeker weten dat die informatie in goede handen is. De [EU-wetgeving](#) bepaalt dat iedereen die mijn persoonsgegevens verwerkt, ervoor moet zorgen dat dit zorgvuldig gebeurt.

3 VEILIG EN BEVEILIGD

Wat hebben sociale netwerken, online winkels en vacatures met elkaar gemeen? Eenvoudig: om er gebruik van te maken, moet ik organisaties persoonlijke informatie toevertrouwen die kwijt kan raken of gestolen kan worden. Maar geen nood, sinds mei 2018 zijn er nieuwe EU-regels van kracht om datalekken aan te pakken. Als mijn persoonsgegevens zodanig gecompromitteerd raken dat mijn rechten en vrijheden in gevaar komen, moet ik daarvan onmiddellijk op de hoogte gesteld worden. Mogelijk heb ik recht op compensatie. Dus voor mij geen cybernachtmerries meer. Ik kan veilig online blijven winkelen en surfen.

4 RESPECT VOOR PRIVACY

Waarom laat die website mij reclame zien voor een dvd waar ik gisteren naar keek? Dat wordt mogelijk gemaakt door cookies die door websites op mijn computer opgeslagen worden om mijn online voorkeuren te onthouden. [EU-regelgeving](#) zorgt ervoor dat ik mijn toestemming moet verlenen voordat een website dit mag doen en dat ik altijd bezwaar kan maken tegen dit soort reclames. Dat helpt mijn online privacy te beschermen.

5 EEN DIGITALE “NIE”-STICKER

Nog niet zo lang geleden zat onze mailbox vol reclame, spam en ongewenste e-mails. Tegenwoordig heb ik dankzij de [EU-wetgeving](#) het recht bezwaar te maken tegen het ontvangen van e-mails voor reclamedoelinden. Dat betekent dat als ik mijn mailbox open, ik alleen berichten zie van bedrijven waar ik echt iets van wil horen.

6 REDEN TOT KLAGEN

Als ik ontevreden ben over hoe mijn persoonlijke gegevens verwerkt worden, dan heb ik het recht mij te wenden tot de persoon of organisatie die ze verwerkt, tot mijn [nationale autoriteit voor gegevensbescherming](#) of tot de rechter.

MEER INFO

https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform_nl

MIJN STEM. MIJN LEVEN.

Stemmen en je verkiesbaar stellen bij Europese verkiezingen om oplossingen aan te dragen voor Europa's problemen.

Hoe het werkt

Als burger van een EU-lidstaat bezit ik automatisch ook het EU-burgerschap – het staat zelfs in mijn paspoort! Dat burgerschap geeft recht op inspraak in de manier waarop de EU bestuurd wordt. Zo kan ik stemmen in de Europese en lokale verkiezingen, deelnemen aan discussies over wetgeving en beleid in de EU en me zelfs verkiesbaar stellen. Dit alles is mogelijk dankzij het Handvest van de grondrechten van de EU, dat mij de vrijheid geeft om mijn stem te laten horen; door aan verkiezingen deel te nemen of het Europees Parlement te verzoeken een verandering door te voeren.

19%

Het percentage van Europese jongeren dat zegt dat ze ooit een carrière in de politiek zouden overwegen.

55%

Het aantal EU-burgers dat belangstelling heeft voor de Europese verkiezingen in 2019.

42,61%

De opkomst van kiesgerechtigden in heel Europa voor de verkiezingen van het Europees Parlement in 2014. De nationale opkomst liep uiteen van 13% in Slowakije tot 89% in België.

1,6 miljoen

Het aantal verzamelde handtekeningen ter ondersteuning van "Right2Water", het eerste burgerinitiatief ooit. De Commissie heeft daarop een voorstel ingediend om de waterkwaliteit voor burgers in Europa te verbeteren.

41%

Het percentage van burgers dat niet weet dat het Europees Parlement rechtstreeks gekozen wordt door de burgers van de lidstaten.

1

2

3

4

5

1 BRENG JE STEM UIT

Wil ik een verandering teweegbrengen? Ik kan mijn standpunt luid en duidelijk kenbaar maken door te gaan stemmen. Als EU-burger heb ik het recht te stemmen bij Europese en lokale verkiezingen, ongeacht het EU-land waarin ik woon. Of ik nu een lid van het Europees parlement kies om zich te buigen over de grote onderwerpen die mijn dagelijkse leven beïnvloeden, of een gemeenteraadslid dat mijn standpunten vertegenwoordigt in plaatselijke kwesties die mij raken, stemmen is de beste manier om de politiek te sturen in kwesties waar ik om geef. [De volgende Europese verkiezingen staan gepland voor 23-26 mei 2019.](#)

2 HET VOORTOUW NEMEN

Oneens met wat de politici op tv zeggen? Vol goede ideeën die de levens van burgers in Europa zouden kunnen verbeteren? Waarom zou ik dan niet de toekomst van de EU helpen vormen door mezelf verkiesbaar te stellen? Als EU-burger kan ik me kandidaat stellen voor het Europees Parlement en lokale verkiezingen. Ik heb flyers, ik heb een verkiezingsprogramma en ik heb geoefend op mijn toespraak. Nu alleen de kiezers nog!

3 INSpraak

Ik zit ergens mee, maar wil de EU dat wel horen? Natuurlijk! Als ik me sterk aangesproken voel door een nieuwe wet of een bepaald beleid, kan ik feedback geven op een speciale website of naar een openbare raadpleging gaan. Op dezelfde manier kan ik bij de herziening van bestaand EU-beleid via een [online platform](#) mijn mening geven en suggesties doen als ik vind dat het efficiënter zou kunnen.

4 MIJN STEM TELT

Europa telt ongeveer 500 miljoen burgers, daar zitten er vast wel een paar tussen met goede ideeën. Laat dat zien! Als ik me ergens zorgen om maak en ik vind dat de EU actie moet ondernemen, kan ik handtekeningen verzamelen voor een [Europees burgerinitiatief](#). Als minstens een miljoen andere burgers uit minimaal zeven landen het met mij eens zijn, gaat de Europese Commissie kijken of nieuwe wetten het probleem zouden kunnen oplossen.

5 DE TOEKOMST VAN EUROPA

Het Europa van morgen begint vandaag. De Europese Parlementsverkiezingen zijn in aantocht en de EU-leiders willen weten wat ik belangrijk vind en hoe de EU zich volgens mij beter kan voorbereiden op de uitdagingen van de toekomst. Ik kan mijn standpunt kenbaar maken door een bijdrage te leveren aan een [permanente raadpleging](#) die door burgers zelf is opgesteld, en mijn mening geven over het [Witboek over de toekomst van Europa](#).

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/residence/elections-abroad/index_nl.htm

MIJN RECHTEN. MIJN LEVEN.

Leven in een democratische samenleving die gelijkheid garandeert en mijn mensenrechten en vrijheden beschermt.

Hoe het werkt

Als inwoner van de EU zijn mijn rechten en vrijheden vastgelegd in het [Handvest van de grondrechten van de Europese Unie](#). In dit document maakt de EU duidelijk dat iedereen vrij en gelijk geboren wordt en hetzelfde respect en dezelfde rechten verdient. Het handvest waarborgt dat EU-burgers – mensen van verschillende leeftijd, geslacht, ras, seksuele voorkeur, religie en mening – in vrede en harmonie kunnen samenleven. Deze principes worden mogelijk gemaakt door de Europese rechtsstaat, die inhoudt dat iedereen in elke samenleving dezelfde vrijheden en wettelijke rechten heeft en dezelfde behandeling moet krijgen. De rechtsstaat zorgt voor mijn stemrecht en voorkomt dat overheden hun macht misbruiken.

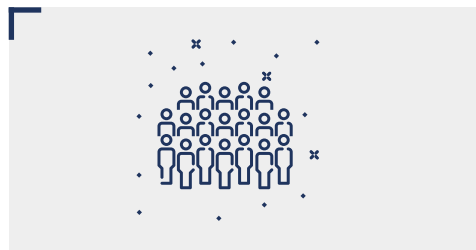
65%

Het percentage Europeanen dat bekend is met het Handvest van de grondrechten van de EU. 35% heeft er nog nooit van gehoord.

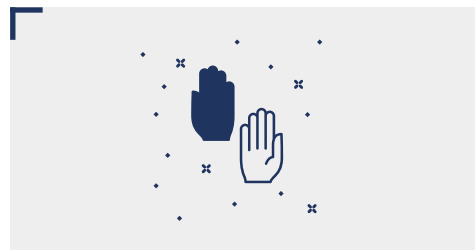
70%

Het percentage Europeanen dat een vriend of kennis heeft met een ander geloof of een andere levensbeschouwing, en dat aantal neemt nog toe.

6 miljoen

Het aantal Roma, de grootste minderheid in Europa, dat in de EU woont. De meesten zijn EU-burgers.

Nultolerantie ten aanzien van discriminatie

De EU was de eerste internationale organisatie die discriminatie op grond van seksuele voorkeur expliciet bij wet erkende.

1 IN VERSCHIEDENHEID VERENIGD

We zijn allemaal anders, dat maakt het leven zo interessant. Omdat ik in de EU woon, kan ik genieten van een [leven in vrijheid en gelijkheid](#), ongeacht mijn geslacht, leeftijd, handicap, geloof, etnische afkomst of seksuele voorkeur.

2 LAAT JE HOREN

Of ik nu een tweet verstuur over een nieuwe film, met een vriend praat over mijn geloof, of vertel over een demonstratie die ik op het nieuws zag, mijn mening is waardevol en ik heb het recht deze uit te spreken. Zo werkt de democratie. [Vrijheid van meningsuiting](#) is de hoeksteen van de EU en waar ik ook woon, ik heb altijd het recht om over mijn ideeën en overtuigingen te spreken.

3 VERS VAN DE PERS

Hoe ik ook aan mijn nieuws kom: online, via de tv of uit een krant, ieder [mediakanaal heeft het recht](#) gebeurtenissen nauwkeurig te verslaan, ongeacht de kritiek die ze uiten op het beleid of een politieke partij. Dit stelt mij in staat onderbouwde meningen te vormen over politieke gebeurtenissen, consumentenzaken en het soort samenleving waarin ik wil leven. Gelukkig [werkt de Commissie samen met platforms](#) als Facebook en Twitter om haatzaaien en terrorisme in te dammen. Dus als ik iets illegaals zie, kan ik het rapporteren en dan wordt de post verwijderd.

4 EERLIJK EN RECHTVAARDIG

Niet alles gaat zoals gepland, maar ik weet dat in dergelijke situaties de EU er is om te zorgen dat er een objectieve oplossing gevonden wordt. Ik heb recht op gerechtigheid en [een eerlijk proces](#), en ik heb recht op inzage in de documenten en archieven die de EU bewaart. Ook kan ik welke zaak dan ook voor het [Europese Hof van Justitie](#) brengen als ik twijfel aan de rechtmatigheid van een besluit, als macht is misbruikt, of als een organisatie haar taken niet vervult zoals je zou mogen verwachten. Als ik het gevoel heb dat ik geen eerlijke behandeling krijg van een Europese instelling, kan ik [mijn zaak aan de Ombudsman voorleggen](#).

5 SAMENWERKEN, OP EEN EERLIJKE MANIER

Mijn werkplek kan soms behoorlijk stressvol zijn, dus het is geruststellend om te weten dat de EU mijn rechten daar beschermt. Als ik het gevoel heb dat ik anders behandeld word – bijvoorbeeld vanwege mijn geloof of seksuele voorkeur – dan kan ik contact opnemen met mijn [nationale instantie voor gelijke behandeling](#), mijn vakbond of een andere relevante non-gouvernementele organisatie die mij kan helpen. EU-wetgeving bepaalt dat ik op dezelfde manier behandeld moet worden als alle anderen met wie ik werk, zodat ik verzekerd ben van een volwaardige, gelukkige carrière.

MEER INFO

https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights_nl

MIJN REIS. MIJN LEVEN.

Een vergoeding als vluchten of treinreizen vertraagd zijn,
en hulp bij iedere ambassade van een EU-land in het buitenland.

Hoe het werkt

EU-regelgeving beschermt mijn rechten in geval van vertragingen of afgelastingen tijdens mijn reizen. Of ik nou per vliegtuig, trein, boot of bus reis, ik heb altijd recht op een eerlijke behandeling – inclusief schadevergoeding, terugbetaling, omboeking of overnachting in een hotel. Dit geldt niet als de ontregeling het gevolg is van uitzonderlijke omstandigheden – zoals een staking van de luchtverkeersleiders, politieke instabiliteit, veiligheidsrisico's of extreem weer. Maar bij andere vertragingen zijn mijn rechten beschermd als ik vanuit, binnen of naar de EU reis met een Europese luchtvaartmaatschappij. EU-burger zijn betekent ook dat als ik ooit bescherming of hulp nodig heb in het buitenland en mijn land daar geen ambassade of consulaat heeft, ik naar de ambassade van een ander EU-land kan gaan voor hulp.

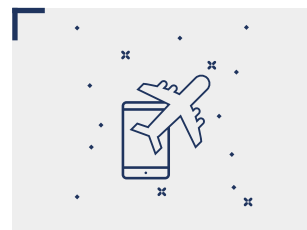
392 miljard km

De afstand die passagiers in 2015 gezamenlijk hebben afgelegd op nationale spoornetwerken in de EU.

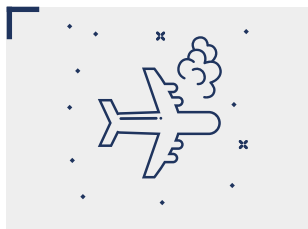
€ 1300

De maximale vergoeding die ik van mijn luchtvaartmaatschappij kan krijgen als mijn bagage beschadigd is, mits ik mijn verzoek binnen 7 dagen indien.

Download de app

Binnenkort op reis? Voor ik vlieg kan ik mijn rechten als passagier te weten komen met een simpele swipe in [de Reizigersrechten-app](#).

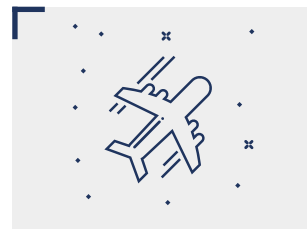
Slechts 0,15 toestellen per 1.000.000 vluchten

raakten in 2014 onherstelbaar beschadigd in Europa, daarmee is het een van de veiligste plekken ter wereld om te vliegen.

Niet vergeten!

Vergoeding gebeurt niet automatisch, ik moet het zelf aanvragen! Ik moet een klacht indienen bij mijn luchtvaartmaatschappij, en als ik geen reactie krijg, kan ik me wenden tot mijn nationale autoriteit. Onder bepaalde omstandigheden kan ik ook een instantie voor geschillenbeslechting of de rechter inschakelen.

7 miljoen

Het aantal EU-burgers dat woont of reist in een land waar [hun eigen lidstaat geen ambassade of consulaat heeft](#). Dit aantal zal in 2020 naar verwachting zijn gestegen tot 10 miljoen.

1

3

5

2

4

6

1 VOLLE KRACHT VOORUIT

Op het station aangekomen zie ik dat mijn trein met minstens een uur vertraagd is. Wat kan ik doen? Gelukkig is er ook goed nieuws, want in zulke gevallen kan ik namelijk op grond van [EU-regelgeving of onmiddellijk mijn geld terugkrijgen als ik mijn reis annuleer](#) of zo spoedig mogelijk over alternatief vervoer beschikken. En als ik lang moet wachten, heb ik onder voorwaarden ook nog recht op een versnapering om mijn energie op peil te houden.

2 ONDERWEG

Het is dan wel niet het snelste vervoermiddel, maar met de [bus](#) kan ik de gebaande paden verlaten en andere plekken ontdekken. Bovendien mogen vervoerbedrijven mij geen hoger tarief in rekening brengen vanwege mijn nationaliteit of het land waarin ik mijn kaartje koop. Dus of ik nou in Dublin of Dubrovnik een kaartje koop, de bus is en blijft een voordelige manier om Europa te verkennen.

3 TOCH NOG DE LUCHT IN!

Gestrand op het vliegveld omdat mijn vlucht vertraagd is? Het zonnebaden moet misschien nog even wachten, maar in de tussentijd kan ik [recht hebben op hulp, terugbetaling of een terugvlucht](#). En als mijn vlucht met meer dan drie uur vertraging op zijn bestemming landt, geeft dat mij in sommige gevallen zelfs recht op een vergoeding van € 250, € 400 of € 600, afhankelijk van de lengte van het traject.

4 EEN GOEDE NACHTRUST

Als mijn reis uitgesteld wordt tot de volgende dag, dan bepalen EU-regels dat de vervoerder mij een hotel, eten en drinken moet aanbieden. Ik hoef dus [niet bang te zijn dat ik op het vliegveld](#) of op het treinstation moet overnachten. Ik kan gewoon de volgende dag fris als een hoentje vertrekken

5 Vliegverbod

Mijn vliegtuig vertrekt niet. Maar ik wel! [Als mijn vlucht geannuleerd wordt](#), kan de EU de luchtvaartmaatschappij verplichten mij de prijs van mijn ticket te vergoeden, of mij kosteloos een andere vlucht aan te bieden. Ik kan zelfs via een andere luchthaven reizen, en als ik al onderweg ben, kan ik terugvliegen naar mijn vertrekpunt, en op een andere dag reizen.

6 REDDINGSBOEI IN HET BUITENLAND

Ik heb een droomvakantie tot... mijn portemonnee en paspoort gestolen worden. En wat het nog erger maakt, mijn eigen land heeft hier geen ambassade. Gelukkig heb ik als EU-burger recht op [hulp van iedere EU-ambassade](#) en ieder EU-consulaat als mijn eigen land ergens geen vertegenwoordiging heeft. Mijn EU-burgerschap zorgt ervoor dat ik waar dan ook ter wereld snel en probleemloos hulp kan krijgen.

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_nl.htm

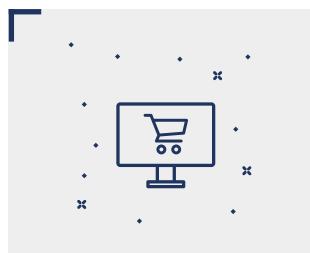

MIJN AANKOPEN. MIJN LEVEN.

Online gekochte artikelen binnen 14 dagen retourneren,
en andere consumentenrechten.

Hoe het werkt

Als consument in een EU-land heb ik recht op een eerlijke behandeling: van het repareren of vervangen van mijn spullen als ze binnen twee jaar defect raken, tot de mogelijkheid om me binnen 14 dagen te bedenken over een online aankoop, of het ontvangen van een duidelijk, begrijpelijk contract dat ik moet ondertekenen voor een nieuwe dienst. EU-regelgeving is bedoeld om winkelen – online, telefonisch, per postorder of in de winkelstraat – duidelijk, eenvoudig en eerlijk te maken.

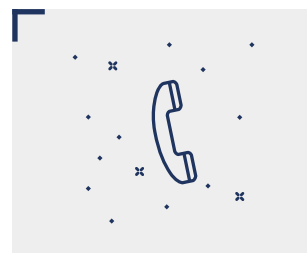
71%

Het percentage internetgebruikers de 16 en 24 jaar dat online winkelt.

18%

Toename in het aantal online aankopen door internetgebruikers tussen 2007 en 2017.

32.000

Het aantal grensoverschrijdende klachten ontvangen door de Europese consumentencentra in 2013. 66% had betrekking op online gekochte goederen.

Het gekibbel voorbij

Oneens met een online verkoper? Voor gratis advies en ondersteuning kan ik mij wenden tot het [Europees Consumenten Centrum](#) in mijn land.

Kosteloos

Winkels en verkopers in de EU mogen geen toeslag rekenen op mijn aankopen als ik een creditcard of betaalkaart gebruik.

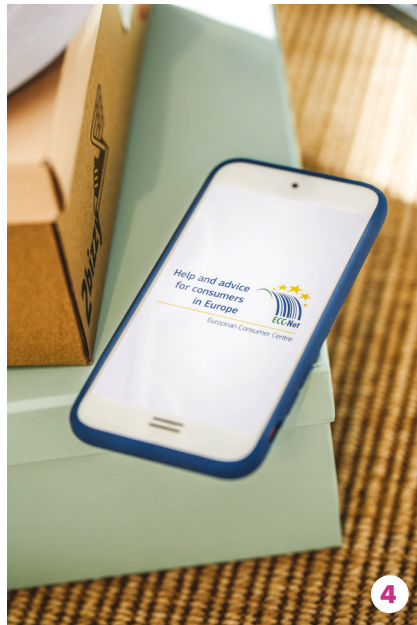
1

2

3

4

5

6

1 LET OP DE TIJD

Niemand wil een ander teleurstellen op diens verjaardag, maar een cadeau online bestellen betekent soms dat het pakje niet op tijd arriveert. Met lege handen staan is niet leuk, maar alles is nog niet verloren. Volgens EU-wetgeving kan ik contact opnemen met de verkoper om hem één extra week te geven voor levering als ik het product niet binnen 30 dagen na aankoop ontvangen heb. Als ik na die verlenging nog steeds niets ontvangen heb, kan ik mijn bestelling annuleren en het hele bedrag terugkrijgen. Maar als mijn bestelling voor een speciale gelegenheid was – bijvoorbeeld een verjaardag – dan hoef ik die extra week niet aan te bieden en kan ik mijn bestelling meteen na de periode van 30 dagen al annuleren.

2 LET OP DE KLEINE LETTERTJES

Het kan nogal intimiderend zijn om de papieren voor een lening of creditcard te tekenen, zeker als ik bang ben dat er ergens een clausule staat die mij de helft van mijn inkomen kan kosten. Dat overkomt me niet in de EU. Alle contracten moeten duidelijk en begrijpelijk zijn, en mogen geen oneerlijke voorwaarden of vereisten bevatten. Dus om vervelende verrassingen te voorkomen, moeten alle voorwaarden duidelijk worden gepresenteerd voordat ik onderteken.

3 DEFECTE PRODUCTEN

Daar zit niemand op te wachten: het rode lichtje dat aangeeft dat de nieuwe wasmachine het niet meer doet. Alle goederen die in de EU gekocht zijn, hebben een garantie van minimaal 2 jaar. Dus als een product dat ik gekocht heb niet werkt zoals het hoort, kan ik het kosteloos laten repareren of vervangen. Vergeet dus de wasserette, mijn wasmachine is snel genoeg weer helemaal in orde.

4 AAN JOUW KANT

Problemen met een verkoper in een ander EU-land? Misschien is die nieuwe tas wel namaak, of kwam die zonnebril bekrast aan? De EU biedt gratis advies en ondersteuning via de Europese consumentencentra in alle EU-landen, IJsland en Noorwegen. Als ik met de verkoper niet tot een oplossing kan komen, kan ik om hulp vragen via het platform voor onlinegeschillenbeslechting. Via dit systeem kan ik ervoor zorgen dat mijn geschil eerlijk opgelost wordt, gratis of tegen een kleine vergoeding. Bovendien kunnen verkopers zo dure rechtszaken vermijden, wat de versterking van hun klantrelaties alleen maar ten goede komt.

5 TE MOOI OM WAAR TE ZIJN

Een fantastische aanbieding voor een nieuwe fiets gezien, maar lijkt er iets toch niet in de haak? Bedrijven die in een EU-land actief zijn, mogen geen misleidende reclame maken voor hun producten of diensten. Als ik dus iets anders krijg dan ik verwacht, kan ik mijn rechten gebruiken om te krijgen wat mij beloofd was, of anders om mijn geld terug te krijgen.

6 VERKEERDE MAAT?

Misschien was ik wat te optimistisch toen ik online de maat koos voor die jeans. Gelukkig heb ik als consument in de EU het recht om producten die ik online, telefonisch of per postorder heb gekocht binnen 14 dagen terug te sturen. Zolang het product maar in perfecte staat verkeert en opnieuw verkocht kan worden, krijg ik het volledige bedrag terug of mag ik het inruilen – zonder verdere vragen en zonder iets te hoeven uitleggen. Dus ik kan die jeans gewoon terugsturen en er een zoeken die als gegoten zit.

MEER INFO

<https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/>

MIJN VAARDIGHEDEN. MIJN LEVEN.

Volg een opleiding, ontwikkel belangrijke vaardigheden en bereid je voor op de toekomst.

Hoe het werkt

De wereld verandert snel. Daarmee veranderen ook de vaardigheden en kwalificaties die ik voor mijn baan nodig heb. Om mij te helpen de veranderingen bij te houden, werkt de **EU nauw samen** met nationale overheden, vakbonden, werkgevers en onderwijsinstellingen om de kwaliteit van mijn huidige opleiding te verbeteren, en te begrijpen welke vaardigheden belangrijk zullen zijn in de toekomst.

Via het **Europees Sociaal Fonds** en de **Jongeren-garantie** zijn er opleidings- en carrièremogelijkheden beschikbaar, zowel in het klaslokaal als in het veld. Het programma **Erasmus+** heeft ook 14,7 miljard euro uitgetrokken om stageplekken, plekken in het leerlingwezen, uitwisselingsprogramma's en onderwijs voor mij te regelen, waardoor ik mijn kennis en vaardigheden actueel houd en mijn cv aantrekkelijk wordt voor werkgevers.

93 miljoen

Het aantal Europeanen dat ingeschreven is voor onderwijs, van basisschool tot studies na een universitaire masteropleiding.

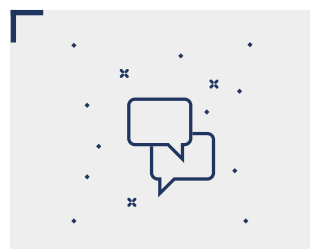
21%

Het percentage van werknemers in de EU dat denkt dat in de komende vijf jaar hun vaardigheden niet meer nodig zullen zijn.

43%

Het percentage van Europese burgers dat geen digitale basisvaardigheden heeft.

58%

Het percentage van Europese leerlingen dat in het hoger voortgezet onderwijs twee of meer vreemde talen leert.

Een slim idee

Ik kan mijn probleemoplossend en kritisch denkvermogen en mijn taalvaardigheden ontwikkelen door me in te schrijven voor een Europees uitwisselingsprogramma zoals **Erasmus+** of het **Europees Solidariteitskorps**.

1 HET KLASLOKAAL VOORBIJ

Mijn schooltijd zit er dan wel op, maar toch moet ik blijven leren. Door mijn vaardigheden te ontwikkelen, blijf ik op de hoogte van veranderingen, kan ik de uitdagingen op mijn werk aan en vergroot ik mijn kansen op de arbeidsmarkt. Om mij daarbij te helpen, financiert de EU leerplaatsen via [het Europees Sociaal Fonds](#) en programma's zoals [Erasmus+](#), die mij de kans bieden zoveel mogelijk uit mijn carrière te halen.

2 DE DIGITALE TOEKOMST

Sta je op tilt van programmeren, doet big data je duizelen? Om me voor te bereiden op een baan in een steeds digitalere wereld, kan ik door middel van een stageplek via het [EU Digital Opportunity-stageprogramma](#) praktische ervaring opdoen op allerlei vlakken, van algemene ICT tot cybersecurity.

3 TOEGEPAST ONDERWIJS

Misschien is praktijkonderwijs wel iets voor mij? Je kan stage lopen in allerlei verschillende sectoren, van de landbouw tot de bloemenkwekerij. Als ik graag praktische ervaring wil opdoen en een goede opleiding wil volgen via een stageplek of het leerlingwezen, dan vind ik vast iets via [Jongerengarantie](#) of Erasmus Pro.

4 TERUG NAAR DE BASIS

Een recept lezen, wisselgeld natellen bij het winkelen, het internet gebruiken – niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Rond de 70 miljoen Europeanen hebben moeite met lezen, schrijven, rekenen of het gebruik van digitale hulpmiddelen. Om mezelf bij te spijkeren, kan ik een [bijscholingstraject](#) volgen om de basisvaardigheden te leren waarmee ik verder kom.

5 KRISTALHELDER

Dankzij het [Europees Kwalificatieraamwerk \(EKR\)](#) kunnen mensen in de hele EU mijn diploma's begrijpen. Dat betekent dat ik rustig mijn opleiding kan vervolgen, want mijn prestaties worden in alle landen erkend, waar ik ook ga wonen. Ik kan mijn vaardigheden en kwalificaties in mijn [Europass](#) opnemen, zodat ik makkelijk in elk EU-land voor werk of een opleiding in aanmerking kan komen.

MEER INFO

https://europa.eu/european-union/topics/education-training-youth_nl

MIJN AMBITIE. MIJN LEVEN.

Vind een goede baan of laat je helpen door een coach.

Hoe het werkt

Als jongere kan het lastig zijn om een eerste stap op de carrière ladder te zetten. Maar de EU staat klaar om mij te ondersteunen bij mijn banenjacht, of het nou via de Jongerengarantie is – die al sinds 2014 elk jaar meer dan 3,5 miljoen jongeren kansen heeft geboden – of via andere programma's en initiatieven. Dankzij deze programma's zijn er in de EU al 1,6 miljoen minder werkloze jongeren dan in 2013. Als ik de drive en het enthousiasme heb, dan kan de EU mij de vaardigheden geven die ik op de arbeidsmarkt nodig heb om een passende baan te vinden.

2 miljoen

De werkloosheid onder Europeanen is sinds 2013 met zoveel gedaald.

€ 8,8 miljard

EU-budget vrijgemaakt voor het versterken van de werkgelegenheid voor jongeren in regio's met een jeugdwerkloosheid van meer dan 25%.

11 miljoen

Het aantal jongeren dat een kans heeft gekregen via de Jongerengarantie.

4 maanden

De Jongerengarantie heeft als doel om jongeren een goede baan, vervolgopleiding, opleiding in het leerlingwezen of stageplek te bieden binnen 4 maanden nadat zij werkloos werden of het onderwijs verlieten.

1 VOLGENDE STAPPEN

Of ik nu net een cursus heb afgerond of een baan heb opgezegd, het is normaal dat ik me dan afvraag wat nu te doen. En ik ben niet de enige: ongeveer 6,3 miljoen jonge Europeanen zitten met hetzelfde. De [Jongerengarantie](#) van de EU heeft als doel om mij een baan, opleiding, plek in het leerlingwezen of stageplek te bieden binnen vier maanden nadat ik werkloos geworden ben of het onderwijs verlaten heb. Ik kan mij aanmelden via mijn [nationale instantie voor arbeidsvoorziening](#) of een andere dienst om mijn carrière op gang te helpen of weer een opleiding te gaan volgen.

2 KOERSWIJZIGING

Naar verwachting zal ik minstens vijf keer van baan veranderen tijdens mijn carrière. Elke frisse start vraagt om bijscholing om de vaardigheden te ontwikkelen die relevant zijn in mijn nieuwe werkterrein. Of ik nou behoefte heb aan praktische kennis of een extra diploma, ik kan mij altijd aanmelden voor opleidingen die gefinancierd worden door het [Europees Sociaal Fonds](#).

3 HET VERSCHIL MAKEN

Een kantoorbaan is niet voor iedereen geschikt. Als een school herbouwen of het helpen van asielzoekers die net in de EU zijn aangekomen mij meer aanspreekt, dan kan ik me aanmelden voor het [Europees Solidariteitskorps](#). Er zijn betaalde en vrijwilligersfuncties beschikbaar in projecten door heel Europa, dus waar wacht ik nog op?

4 BANEN ZONDER GRENZEN

Reislustig? Ik ben niet beperkt tot mijn eigen land als ik een baan zoek; de hele EU ligt voor me open. [Je eerste EURES-baan](#) heeft meer dan 2300 vacatures online. Ze bieden persoonlijk advies, passende vacatures en hulp bij de start van een loopbaan in een ander land. Ze kunnen misschien zelfs mijn reiskosten vergoeden als ik in het buitenland op sollicitatiegesprek mag komen.

5 WERKEN VOOR EUROPA

Ik hou van de EU en ik wil een van de 55.000 mensen zijn die werken bij de EU. Ik denk dat een loopbaan bij een Europese instelling iets voor mij is. Er zijn vestigingen in de verste uithoeken van Europa en het kloppend hart is Brussel of Luxemburg. Binnen de Europese instellingen kan ik in een enorm divers team werken aan de belangrijkste uitdagingen die onze samenleving het hoofd moet bieden. Bij het [Europees bureau voor personeelsselectie](#) kan ik meer te weten komen over de beschikbare functies.

6 DE KANS DIENT ZICH AAN

Heb je een gat in de markt ontdekt? Altijd al de baas willen zijn? Als ik een goed idee heb en een gedreven ondernemer ben, kan de EU me helpen mijn eigen bedrijf te starten. EU-landen worden aangemoedigd bepaalde doelen te halen. Een daarvan is ondernemers in staat te stellen binnen drie werkdagen een bedrijf te starten voor minder dan € 100. De financiering hoeft ook geen probleem te zijn. Ik kan de financieringsmogelijkheden uitzoeken via de [Startup Europe Club](#) en hulp krijgen bij het uitbreiden en ontwikkelen van mijn bedrijf via het [Startup Europe Partnership](#).

MEER INFO

https://europa.eu/youth/EU_nl

MIJN BEDRIJF. MIJN LEVEN.

Een bedrijf starten en ontwikkelen met steun van de EU.

Hoe het werkt

Als een van de grootste economieën ter wereld is de EU de ideale plek om een bedrijf te starten of te laten groeien. De interne markt zorgt ervoor dat de EU als één groot gebied geldt, zodat ik alleen hoeft te besluiten in welk land of welke landen ik zaken wil doen. Bijna alle Europese ondernemingen zijn klein of middelgroot en meer dan 9 op de 10 zijn micro-ondernemingen (met een jaaromzet van minder dan 2 miljoen euro). Om die reden is het EU-beleid erop gericht bedrijven van die omvang te helpen groeien: het stelt vast wat de grootste problemen zijn en pakt deze aan. Neem bijvoorbeeld de tijd die het kost om een bedrijf op te zetten. Bovendien kan de EU me geven wat ik nodig heb om het allerbeste uit mijn idee voor een bedrijf te halen, van financiering tot coaching, en van zakelijke netwerken tot uitwisselingsprogramma's.

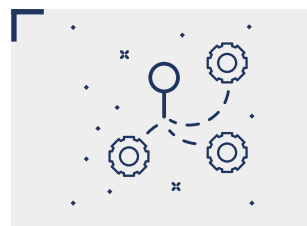
25%

Percentage van het bbp dat het resultaat is van het vrije verkeer van goederen binnen de EU.

€ 2,3 miljard

Bedrag op de EU-begroting speciaal bedoeld voor steun aan kleine en middelgrote ondernemingen tot en met 2020.

Internationale uitbreiding

Mijn bedrijf kan zijn goederen en diensten in ieder EU-land aanbieden zonder daar gevestigd te zijn. Daarvoor heb ik alleen een bestaand bedrijf nodig in het land waar ik woon.

€ 25.000

Het maximale bedrag dat ik kan aanvragen voor een microlening om mijn bedrijf te starten of door te ontwikkelen. Ik kan ook een garantie aanvragen voor een lening tot maximaal € 150.000 om mijn bedrijf te steunen.

€ 2,7 miljard

Budget van de Europese Innovatieraad beschikbaar voor de ondersteuning van ambitieuze en baanbrekende voorstellen.

589.000

Het aantal kleine en middelgrote ondernemingen dat naar verwachting zal profiteren van een betere toegang tot financiering dankzij het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI), de kern van het plan-Juncker.

1 ÉÉN MARKT, ONBEPERKTE MOGELIJKHEDEN

Wat moet ik doen als ik een kapperszaak in België wil openen, of wil werken als consultant in Kroatië? Als het gaat om [zakendoen in de EU](#) gelden er geen binnengrenzen. Dankzij de interne markt kan ik mijn producten of diensten aan meer dan 500 miljoen consumenten aanbieden. Goederen, mensen en kapitaal kunnen zich vrij bewegen tussen landen, zodat ik mijn zakelijke ambities kan volgen waar die mij ook heen mogen leiden.

2 FINANCIERING VINDEN

Een bedrijf oprichten hoeft geen vermogen te kosten. Als ik een goed idee heb, kan de EU me de nodige financiële steun bieden via een breed scala aan plaatselijke, regionale en nationale initiatieven. Of ik nou een nieuw bedrijf start, of een bestaand bedrijf wil uitbouwen, ik kan altijd een aanvraag indienen voor [hulp zoals leningen, microfinancieringen, garanties en durfkapitaal, allemaal met steun van de EU](#).

3 NUTTIGE TIPS

Waar kan ik terecht voor goed advies? Het [Enterprise Europe Network](#) is het grootste ondersteuningsnetwerk voor kleine en middelgrote ondernemingen met internationale ambities. Zij kunnen me koppelen aan ervaren deskundigen die mijn bedrijfsmodel begrijpen. Ze kunnen een actieplan opstellen en me helpen vat te krijgen op alles van financiën tot intellectuele eigendom. Ze kunnen mij ook helpen internationale partners te vinden om mijn bedrijf in het buitenland te laten groeien.

4 NEEM EEN VOORSPRONG

Ik kan zelfs van de profs leren. Als ik onlangs mijn eigen bedrijf ben gestart, of van plan ben dat te doen, dan kom ik in aanmerking voor een praktijkstage bij een gevestigde kleine of middelgrote ondernemer waar dan ook in de EU. Het programma [Erasmus voor Jonge Ondernemers](#) laat mij ervaring opdoen op andere Europese markten, zodat mijn nieuwe onderneming sneller kan groeien.

5 EEN HELE PAPIERWINKEL?

Niet als ik mijn bedrijf in een EU-land registreer. Het proces kan volledig online worden doorlopen. Bovendien stimuleert de EU landen om bedrijven als het mijne binnen drie dagen te registreren voor minder dan € 100. De Europese [Wet voor kleine ondernemingen](#) probeert het ondernemerschap in Europa te verbeteren door vereenvoudiging van het beleid en de regelgeving voor kleine bedrijven en door obstakels weg te nemen die hun ontwikkeling nu nog belemmeren. Doordat ik niet bang hoeft te zijn voor stapels papierwerk [kan ik eenvoudig en zonder zorgen mijn bedrijf oprichten](#).

MEER INFO

http://europa.eu/youreurope/business/index_nl.htm

MIJN RECHTEN ALS WERKNEMER. MIJN LEVEN.

Recht op doorbetaalde vakantiedagen, zwangerschapsverlof en andere arbeidsvoorwaarden als je in de EU werkt.

Hoe het werkt

Ingenieur, verkoop-medewerker, docent, verpleegkundige of loodgieter: hoe ik mijn geld ook verdient, als ik in de EU werk heb ik recht op een eerlijke behandeling. Mijn rechten – zoals het recht op vier weken vakantie of een uitkering als ik als werknemer mijn baan verlies – staan allemaal beschreven in het [Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de Europese pijler van sociale rechten](#). De bescherming die de EU biedt helpt mij de verrassingen van mijn werkende bestaan te beheersen.

245,8 miljoen

Het aantal mensen in de EU tussen 15 en 74 jaar dat werkt of werk zoekt.

70

Het aantal EU-wetten dat de rechten van werknemers beschermt.

19,1%

Het gemiddelde percentage van het bbp dat in 2016 binnen de EU uitgegeven werd aan sociale bescherming, zoals ouderschapsverlof of ziektegeld.

48

Het maximale aantal uren dat een werknemer in de EU gemiddeld in een periode van zeven dagen mag werken.

4 weken

De minimumperiode aan betaald verlof die elke werknemer per jaar gegarandeerd krijgt.

1 RUST EN ONTSPANNING

We hebben allemaal wel eens behoefte aan een paar dagen vrij. Of ik mijn vakantie nou wil besteden aan een wandeltocht door het Zwarte Woud, een zonnige stedentrip in Lissabon, of gewoon thuis met een goed boek, als werknemer heb ik in de EU recht op minimaal vier weken [betaald verlof](#). Ik hoef alleen maar te beslissen hoe ik het gebruik!

2 EEN BAAN VAN NEGEN TOT VIJF

Ik besteed veel tijd op mijn werk, dus wil de EU dat mijn werkgever [mijn rechten](#) respecteert. Hij of zij moet mij een fatsoenlijk loon betalen, zorgen voor een veilige, nette werkomgeving en me niet meer dan 48 uur per zeven dagen laten werken. Ik heb het recht in een aangename omgeving te werken, zodat ik geen burn-out krijg.

3 EEN ONGELUK ZIT IN EEN KLEIN HOEKJE

Soms kent het leven onaangename verrassingen. Een gebroken arm? Plotse linge ziekte? Geen baan? Bij dergelijke pech heb ik als EU-burger recht op [sociale zekerheid](#), zoals ziektegeld of een werkloosheidsuitkering. De EU zorgt voor een vangnet om me door moeilijke tijden te helpen, ook als ik in een andere EU-lidstaat woon.

4 ESSENTIËLE GELIJKHEID

Vind je het oneerlijk als een collega sneller carrière maakt op grond van zijn of haar geslacht? Dat vindt de EU ook. De EU verwacht dat elk bedrijf vrouwen en mannen [gelijke kansen](#) biedt. Vrouwen en mannen hebben ook recht op gelijke betaling voor gelijk werk.

5 MIJN GEZIN DOET ERTOE

Ouderschap is een voltijdse baan, maar ik geef ook om mijn carrière. Ik zoek dus de juiste balans tussen werk en privé. Vrouwen en mannen hebben volgens de Europese regelgeving recht op 4 maanden [ouderschapsverlof](#) en zwangere vrouwen hebben recht op minstens 14 weken zwangerschapsverlof. En dat is niet alles: de Europese Commissie heeft een [voorstel](#) ingediend om de balans tussen werk en privé verder te verbeteren, zodat Europa een prettige en gezonde plek blijft om te werken.

6 MIJN VEILIGHEID OP HET OOG

Of je achter de computer of op een bouwplaats werkt, in ons werkende leven komen we dagelijks talloze risico's tegen die een bedreiging voor ons kunnen vormen. Met het oog op onze veiligheid op het werk heeft de EU bepaalde [veiligheidsvoorschriften](#) ingevoerd. Dat kan iets eenvoudigs zijn als het dragen van een helm of zorgen dat elektrische apparatuur getest is, maar er kunnen ook cursussen en kennisuitwisseling bij komen kijken. In beide gevallen kan ik mijn werk doen zonder dat mijn veiligheid op het spel staat.

MEER INFO

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/index_nl.htm

MIJN NATUUR. MIJN LEVEN.

Geniet van schoon water, schonere lucht en beschermde natuur.

Hoe het werkt

De EU beschermt het milieu bij wet en geeft mij de kans om daaraan een bijdrage te leveren. De EU garandeert dat mijn drinkwater veilig is en dat mijn favoriete zwem-, roei- of kajakplek schoon is, en doet haar best om te zorgen dat ik schone lucht kan ademen. Via het Natura 2000-programma onderhoudt rond de EU 26000 beschermde natuurgebieden die samen bijna een vijfde van de EU bestrijken – dat is een gebied dat groter is dan Duitsland, Polen en Tsjechië bij elkaar.

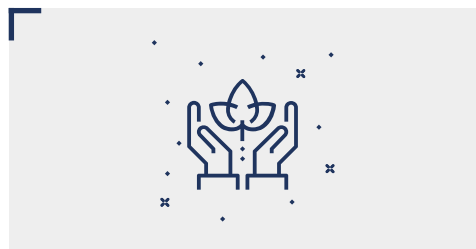
500

Het aantal Europese wilde vogelsoorten dat met uitsterven wordt bedreigd en wordt beschermd door de EU.

85%

Het percentage van zwemplekken in de EU met een uitstekende waterkwaliteit. Dit is een toename van ruim 7% sinds 2011.

1500

Het aantal zeldzame en bedreigde plant- en diersoorten dat wordt beschermd door EU-wetgeving.

Het tij keren

Dankzij het beleid MedFish4Ever, een toezegging voor 10 jaar om het visbestand in de Middellandse Zee te redden, is de EU de drijvende kracht in de [strijd tegen overbevissing](#). Dit stimuleert het herstel van diersoorten zoals de blauwvintonijn.

1 EEN FRISSE WIND

[EU-wetten](#) pakken luchtvervuilers aan om de levens van Europeanen te beschermen en hun gezondheid te verbeteren. In slechts twee decennia is de uitstoot van zwaveldioxide, de belangrijkste oorzaak van zure regen, met bijna 80% afgenomen.

2 TOT DE LAATSTE DRUPPEL

Net als voor de meeste Europeanen is schoon drinkwater voor mij geen enkel probleem. Ons drinkwater moet aan [EU-normen](#) voldoen en het mag geen micro-organismen, parasieten of schadelijke stoffen bevatten.

3 ALLEMAAL BEESTJES

Wij zijn niet de enige inwoners van Europa. Er wonen hier ook duizenden dieren – van de monniksrob tot de rode wouw – en vele daarvan hebben onze [bescherming](#) nodig. [Natura 2000](#) beslaat een oppervlak van 18% van het Europese landoppervlak en bijna 6% van de rivieren, zeeën en oceanen. Het is het grootste gecoördineerde netwerk van beschermd gebied ter wereld en biedt een veilige plek voor de zeldzaamste en meest bedreigde diersoorten en leefgebieden.

4 DUIK ERIN

Meren, rivieren of zeeën; ik kan overal zwemmen in Europa, want ik weet dat dankzij de [Zwemwaterrichtlijn van de EU](#) de Europese zwemplekken veel veiliger en schoner zijn geworden. Tegenwoordig voldoet meer dan 96% van die [plekken aan de minimumeisen](#), dus hoef ik alleen mijn paddleboard te pakken en ik kan ontspannen waar ik maar wil.

Ik let altijd goed op dat ik mijn afval weggooi of meeneem naar huis, zodat er geen zwerfafval in de oceanen terecht komt. Er drijft al 150 miljoen ton plastic afval in de oceaan. Daar wil ik écht niets aan toevoegen!

MEER INFO

http://ec.europa.eu/environment/basics/home_nl.htm

MIJN AARDE. MIJN LEVEN.

Maak een verschil in de strijd tegen klimaatverandering.

Hoe het werkt

De EU is wereldleider in de strijd tegen klimaatverandering. Wat de bescherming van de aarde betreft, neemt de EU een ambitieus standpunt in door zichzelf te verplichten de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te halen. EU-regelgeving verplicht landen in hernieuwbare energie te investeren, en autofabrikanten die in Europa actief zijn, moeten op grond van EU-wetten drastische maatregelen nemen om de uitstoot van hun auto's en vrachtwagens te verminderen, in overeenstemming met de EU-wetgeving. Maar de EU onderneemt ook actie in mijn eigen gemeente – van het financieren van nieuwe milieuvriendelijke technologieën en vervoer tot het voorbereiden van plaatselijke gemeenschappen op de realiteit van de klimaatverandering.

17%

De hoeveelheid energie in de EU die komt van duurzame bronnen: twee keer zo veel als in 2004.

2014

Het jaar waarin de EU haar doelstelling voor 2020 behaalde om de uitstoot van broeikasgassen met 20% terug te brengen. In de toekomst wil de EU de uitstoot nog verder terugdringen met 40% tegen 2030 en – met toezegging van EU-leiders – met 80% tot 95% tegen 2050.

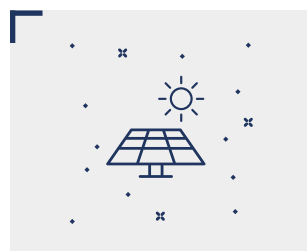
40%

CO₂-uitstoot afkomstig van gebouwen. Vervoer is slechts verantwoordelijk voor een tamelijk klein deel.

175 Mtoe

De hoeveelheid energie (in miljoen ton olie-equivalent) die tegen 2020 bespaard kan worden door ecologisch te ontwerpen en energielabeling: evenveel als het jaarlijkse energieverbruik van heel Italië.

70%

De prijsdaling van zonnepanelen in de afgelopen 7 jaar. In 2011 bevond 70% van de 100 GW aan wereldwijd geïnstalleerde zonnepanelen zich in de EU.

Hou het hoofd koel

Een toename van 10% aan groene zones in een stad kan de temperatuur met 3-4% verlagen, waardoor de behoefte aan airconditioning ook minder wordt.

1

2

3

4

5

6

1 DE VAART ERIN HOUDEN

Pomp je fietsbanden op, pak je retrainbonnement of zoek het dichtstbijzijnde metrostation; de EU investeert € 2,7 miljard in [duurzaam en gedigitaliseerd openbaar vervoer](#), zoals elektrische trams of onderzoek naar alternatieve brandstoffen. Hoe ik me ook wil verplaatsen, ik kan van A naar B komen met zo min mogelijke belasting voor het milieu.

2 MINDER CO₂

Hulp nodig bij het verminderen van je CO₂-voetafdruk? De EU investeert in onderzoek om de hoeveelheid CO₂ die we samen uitstoten te verminderen. Elk jaar wordt maar liefst 20% van de totale EU-begroting – € 180 miljard – besteed aan het ondersteunen van [klimaatgerelateerde projecten](#). Dat gaat van het opstellen van betrouwbaardere emissie-tests voor nieuwe auto's tot ervoor zorgen dat alle nieuwe gebouwen in 2020 evenveel energie produceren als ze verbruiken.

3 OPLADEN EN RIJDEN MAAR

Klaar om benzine- en dieselauto's vaarwel te zeggen en een elektrisch voertuig te kopen? Er zijn bijna 120.000 [opladstations](#) in de EU, zodat mijn accu altijd vol kan zijn. En daarnaast heeft de EU € 41,8 miljoen in het [Green eMotion-initiatief](#) geïnvesteerd. De samenwerking met fabrikanten, universiteiten, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en andere partijen stimuleert de komst van elektrische voertuigen in mijn stad, waardoor deze schoner en zuiniger wordt.

4 EEN GROEN BESTAAN

Kleine aanpassingen in mijn levensstijl kunnen een groot verschil maken. Dat kan iets eenvoudigs zijn als het licht uitdoen als ik de kamer verlaat, of dikkere gordijnen kopen om mijn huis warm te houden. Ook kan ik bij de aankoop van huishoudelijke apparaten het [EU-energielabelsysteem](#) raadplegen en zo kiezen voor een elektrische oven met A+-label in plaats van eentje uit de D-klasse. Zo bespaar ik tot wel € 230 op mijn energierekening.

5 DUURZAME REVOLUTIE

Wil je meer doen dan het licht uitdoen en reizen met het openbaar vervoer? Waarom dan geen zonnepanelen of een windmolen installeren? Die zijn niet alleen beter voor mijn CO₂-voetafdruk, maar ook voor mijn energierekening! De EU heeft als doel om in 2030 minstens 27% van haar [energie uit duurzame bronnen](#) te halen. En er wordt maar liefst € 40 miljard geïnvesteerd in een koolstofarme economie. Mijn toekomst ziet er dus mooi en duurzaam uit. Ik kan zelfs mijn telefoon via mini-zonnepanelen opladen, dus zolang er zonlicht is, maak ik selfies.

6 AANPASSEN AAN DE TOEKOMST

Bezorgd over extreme weersomstandigheden en een stijging van de zeespiegel? De EU maakt leefgemeenschappen weerbaarder [tegen de gevolgen van klimaatverandering](#), door moeraslanden en groene gebieden in te zetten als natuurlijke barrières tegen de stijging van de zeespiegel en door stedelijk groen aan te leggen in de strijd tegen luchtvervuiling en hittegolven. Er worden zelfs manieren ontwikkeld voor duurzamer waterbeheer. Wat denk je van een tank die het water uit de gootsteen en douche zo behandelt dat je het kan gebruiken om de wc door te spoelen?

MEER INFO

https://ec.europa.eu/clima/citizens/eu_nl

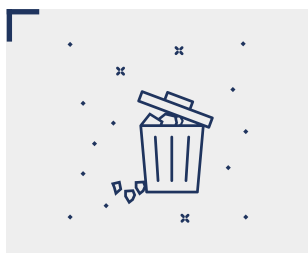

MIJN DUURZAAMHEID. MIJN LEVEN.

Recyclen, hergebruiken, repareren en voorkomen dat plastic in onze zeeën belandt.

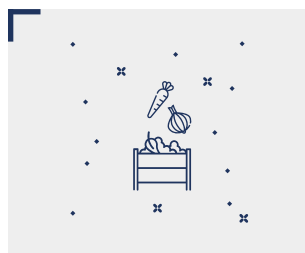
Hoe het werkt

De EU maakt de overgang van een wegwerpmatenschap die natuurlijke hulpbronnen verspilt en aan klimaatverandering bijdraagt, naar een groene, duurzame circulaire economie. De EU-regelgeving verplicht bedrijven tegenwoordig om producten te ontwerpen die langer meegaan en eenvoudig te repareren, hergebruiken en recyclen zijn. We stellen ambitieuze doelstellingen op het gebied van afvalvermindering en recycling, waarbij prioriteit wordt gegeven aan het vinden van manieren om van het afval van de ene sector de grondstof van de andere te maken.

480 kg

Het gewicht van het huisvuil dat per persoon, per jaar in de EU geproduceerd wordt; ongeveer het gewicht van een grizzlybeer!

47%

Percentage van het huisvuil dat gerecycled of tot compost verwerkt werd in 2016 – een toename van 30% sinds 1995.

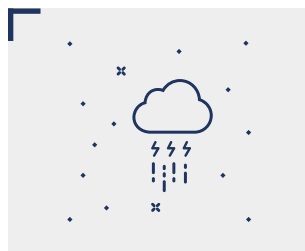
59%

Aandeel in plastic afval dat rechtstreeks van verpakkingen komt.

4,2 miljoen

Het aantal mensen in de EU dat momenteel werkt in eco-industrieën of groene banen – een sector die sinds 2000 veel sneller gegroeid is dan andere delen van de economie.

€ 500 per jaar

Het bedrag dat ieder huishouden in de EU kan besparen door minder voedsel te verspillen.

1

3

2

4

5

1 STILSTAAN BIJ PLASTIC

Als ik na de lunch mijn boterhamzakje, slabakje of waterflesje weggooi, verdwijnen ze niet zomaar – ze worden afval. Het plastic dat ik gedachteloos weggooi, belandt in onze oceanen en richt grote schade aan onder het leven in zee. En wat er in de zee komt, komt ook op je bord. Naar schatting heeft 30% van de vis die ik koop mogelijk plastic in zijn ingewanden. De [EU zet zich serieus in om](#) de hoeveelheid plastic die we weggoeien terug te dringen en uit onze oceanen te houden, en om alle plastic verpakkingen uiterlijk in 2030 recyclebaar te maken.

2 REPAREREN, HERGEBRUIKEN, HERHALEN

Denk nog eens goed na voor je huishoudelijke apparaten weggooit die nog werken. Als we echt duurzaam willen worden, moeten we anders tegen het (her)gebruik van spullen gaan aankijken. Met speciale regelgeving voor [ecologisch ontwerpen](#), die de producten die ik gebruik efficiënter maakt, werkt de EU aan een maatschappij waarin goederen ontworpen worden die lang meegaan, eenvoudig gerepareerd kunnen worden en die je aan het einde van hun levens-

duur kunt recyclen. Dus laat die jas maar herstellen, de stofzuiger repareren en recycle de koelkast; het helpt de economie en is ook beter voor het milieu!

3 SAMEN DELEN

Weet je nog, dat elektrische gereedschap dat ik jaren geleden gekocht heb? Ik heb er maar twee keer mee geklust, misschien had ik het beter kunnen delen? De EU stimuleert de [kringlooeconomie](#) en moedigt burgers aan zuinig te zijn op hun bezittingen en deze te hergebruiken. Overal in de EU verschijnen leenwinkels, reparatiecafés en kringloopboetieks, die een groene, harmonieuze en creatieve manier van gebruik en hergebruik van producten stimuleren.

4 NIKS METAALMOEHEID

Of het nou een kapotte oude tv is of een laptop die de geest gegeven heeft, mijn elektrische apparaten zijn nog ergens goed voor, de [kostbare metalen](#) die erin zitten, kunnen immers opnieuw gebruikt worden. De EU zorgt ervoor dat deze kostbare metalen op de juiste manier terug worden gewonnen, waardoor er minder verspilling is en oude toetsenborden en kapotte dvd-spelers nog nut hebben. Dus als mijn broodrooster het begeeft, kan ik hem recyclen en help ik

de waardevolle natuurlijke bronnen op deze planeet te beschermen.

5 DE LAT HOGER LEGGEN

We moeten allemaal ons steentje bijdragen aan een beter milieu, ook de EU. Als rechtstreeks gevolg van [EU-wetgeving](#) woon ik in een maatschappij die voortdurend bezig is haar manier van afvalverwerking te verbeteren. Vuilstortplaatsen die niet aan de EU-normen voldoen, worden gesloten, openbare gebouwen zijn efficiënter in hun energieverbruik waardoor er minder fossiele brandstoffen verstoofd worden. En ook wordt er meer afval gerecycled dan ooit tevoren. Bovendien hebben EU-investeringen ervoor gezorgd dat 7 miljoen mensen een aansluiting hebben gekregen op nieuwe of verbeterde waterzuiveringsinstallaties.

MEER INFO

http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm

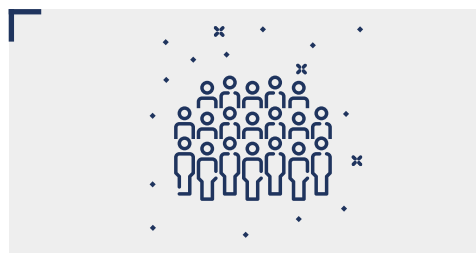

MIJN ETEN. MIJN LEVEN.

Geniet van gezond, veilig en betaalbaar eten.

Hoe het werkt

Eten smaakt beter als het op een eerlijke en veilige manier geproduceerd is. Het EU-beleid op het gebied van landbouw, milieu en voedselveiligheid zorgt ervoor dat groente en fruit in een gezonde en gecontroleerde omgeving geteeld wordt, met respect voor boeren en plaatselijke tradities. De EU heeft strenge procedures ingevoerd om mijn voedsel te beschermen op de reis van de boerderij, langs verwerkers, verpakkers en supermarkten. De [Europese Autoriteit voor voedselveiligheid](#) kijkt heel goed naar de mogelijke risico's van voedsel, zodat ik met etenstijd gerust kan genieten van wat er op tafel staat.

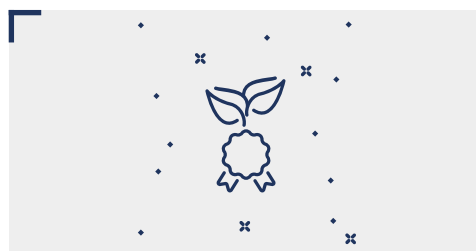
44 miljoen

Het aantal mensen dat binnen de EU werkzaam is in de agrovoedingsindustrie.

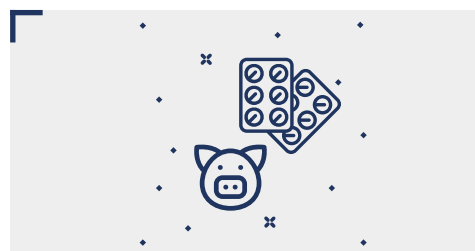
11%

Percentage van het inkomen dat het gemiddelde gezin uitgeeft aan eten: de helft van wat het was in 1962.

3500

Bij benadering het aantal producten dat is geregistreerd onder verschillende EU-kwaliteitsprogramma's. Er zijn drie logo's die ik op de etiketten kan aantreffen: BOB (beschermde oorsprongsbenaming), BGA (beschermde geografische aanduiding) en GTS (gegarandeerde traditionele specialiteit).

Nul

Sinds het verbod op antibiotica als groeibevorderaars in veevoer in 2006 van kracht werd, is dit niet meer voorgekomen.

1 ETEN DAT IK KAN VERTROUWEN

Of het nu gaat om mijn lievelingsfruit, mijn wekelijkse boodschappen of de maaltijd die ik gisteren in het restaurant bestelde, ik wil er zeker van kunnen zijn dat mijn voedsel veilig is om te eten en geen schade toebrengt aan het milieu. Van boerderij tot bord, [EU-regels](#) helpen landbouwers, fabrikanten en supermarkten een hoog kwaliteitsniveau te garanderen voor alle producten. Dat betekent dat ik met een gerust hart van mijn favoriete maaltijden kan genieten.

2 DE SMAAK VAN EUROPA

Griekse feta, Poolse kielbasa liseicka, Spaanse manchego en Ierse blaai; er gaat toch niets boven authentieke regionale producten. Maar hoe weet ik of het wel echt is? Het Europese label BOB ([beschermde oorsprongsbenaming](#)) betekent dat bijzondere etenswaren zoals deze afkomstig moeten zijn uit het gebied waarin ze beroemd zijn geworden. Bovendien moeten ze volgens de voorgeschreven bereidingsprocessen geproduceerd worden en een strikte controle ondergaan.

3 WAT ZIT ERIN?

Stel dat ik allergisch ben voor pinda's. Moet ik nu controleren of mijn eten toch geen sporen van noten bevat? Om een goed beeld te krijgen van wat er precies op mijn bord ligt, kan ik vertrouwen op de [etiketten](#) van al het voedsel dat ik in de EU koop. Daarop staat precies hoeveel zout, suiker, eiwitten en energie (vetten en koolhydraten) in dat product zitten, en welke allergenen het bevat. Op etiketten van biologische producten staat soms zelfs hoe het voedsel geproduceerd is.

4 SNELLE WAARSCHUWINGEN

Als er voedingswaren ontdekt worden die een gevaar voor de gezondheid vormen (zoals vlees dat met salmonella besmet is), dan wordt het systeem voor snelle waarschuwingen van de EU ([RASFF](#)) geactiveerd en worden deze snel uit de handel genomen. Dankzij een reeks EU-beleidsregels en een gecoördineerde inspanning om de voedselveiligheid in de EU te verbeteren, is het aantal uitbraken van salmonella sinds 2010 met bijna de helft afgenomen.

5 VOL OVERTUIGING

Moet ik me zorgen maken dat de gezondheidsclaims op mijn yoghurt pak meer op fantasie dan op waarheid berusten? Zeker niet. In de EU wordt iedere bewering wetenschappelijk onderzocht en vervolgens goedgekeurd – of niet – door deskundigen uit EU-landen. Het doel is om ervoor te zorgen dat alle [gezondheidsclaims op het etiket](#) echt kloppen. Dus als ik op zoek ben naar voeding die mijn cholesterol op peil houdt, dan kan ik gerust op de verpakking vertrouwen.

MEER INFO

https://ec.europa.eu/food/overview_en

MIJN TECHNOLOGIE. MIJN LEVEN.

Onderzoek gefinancierd door de EU brengt voordelen met zich mee voor mijzelf, mijn gezin en de aarde.

Hoe het werkt

Mijn passie voor geavanceerde technologie die ons leven slimmer en duurzamer maakt. Horizon 2020 is het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma van de EU. Het investeert tussen 2014 en 2020 ruim **77 miljard euro in nieuwe, innovatieve en slimme technologieën. Alleen al in de komende twee jaar is 30 miljard euro uitgetrokken voor de financiering van projecten. Het verminderen van onze CO₂-uitstoot, het hergebruik van onze bestaande grondstoffen en de ontwikkeling van een digitale samenleving zijn stuk voor stuk grote uitdagingen, en als EU-burger ben ik medeverantwoordelijk voor het vinden van oplossingen.**

€ 77 miljard

Totale begroting van Horizon 2020, het programma van de EU voor onderzoek en ontwikkeling.

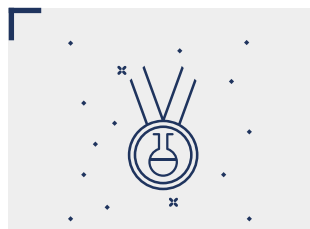
115.235

Het aantal potentiële projecten waarvoor tussen 2014 en 2016 financiering aangevraagd is bij Horizon 2020.

Prijswinnaars

Twee van de Nobelprijswinnaars voor scheikunde in 2017 hebben meegewerkt aan projecten die door de EU gefinancierd werden, zoals de ontwikkeling van betere elektronenmicroscopetechnologieën.

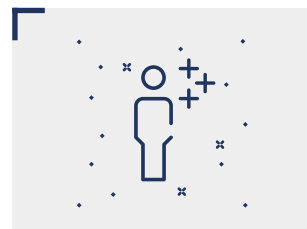
110.000+

Het aantal onderzoekers en wetenschappers dat de afgelopen twee decennia steun kreeg van het programma "Marie Skłodowska-Curie-acties". Negen van hen hebben zelfs een Nobelprijs ontvangen.

80 miljard

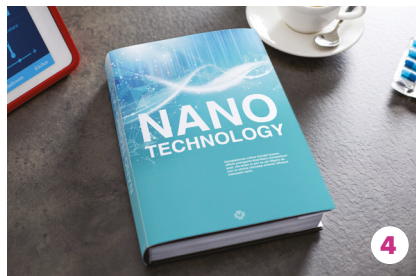
Totale begroting voor 2014-2020 van de Europese Structuur- en investeringsfondsen (ESI) voor onderzoek en innovatie.

350.000

Het aantal nieuwe banen dat tegen 2020 naar verwachting zal gecreëerd zijn als gevolg van slimme specialisatie, een initiatief dat zich richt op het concurrentievoordeel van afzonderlijke regio's en dit ondersteunt.

1 POLE POSITION

Start de motoren: ik wil dat mijn regio aan kop gaat met vervoerstechniek. Of het nu gaat om autonome voertuigen of om alternatieve brandstoffen, de EU investeert in het groener en zuiniger maken van auto's. Door het [gebruik van zelfrijdende auto's](#) mogelijk te maken kan er een einde worden gemaakt aan die frustrerende files. Ook worden er [wegen ontwikkeld die mijn elektrische voertuig automatisch opladen](#) terwijl ik voor een rood licht sta.

2 MINDER VERSPILLING

Hoe doen we meer met minder? Met een steeds toenemende bevolking en een schaarse hoeveelheid natuurlijke hulpbronnen is het van levensbelang dat we [manieren blijven vinden om de bestaande middelen te hergebruiken](#). De EU doet dit door te investeren in projecten die afvalstoffen een tweede leven bieden. Bijvoorbeeld een [technologie om van koffiedik inkt te maken](#). Mijn espresso smaakt's ochtends nog beter nu ik weet dat ik het milieu help.

3 HACKERS BLOKKEREN

Met wifi-speakers, spelcomputers en een waterkoker die ik met mijn smartphone kan aanzetten, durf ik gerust te stellen dat de spullen in mijn huis behoorlijk online zijn. Maar ieder slim apparaat dat ik aansluit, maakt mijn thuisnetwerk wel kwetsbaarder voor hackers. Hoe kan ik mezelf dan beschermen? Wetenschappers denken dat [blockchaintechnologie](#) wel eens het antwoord kan bieden. Dankzij EU-gefinancierd onderzoek zullen mijn netwerk en mijn gegevens in de toekomst veilig zijn.

4 KLEINSCHALIGE HULP

“Klein maar fijn” is zeker het geval bij nanotechnologie. De EU investeert tussen 2018 en 2020 € 1,8 miljard in de ontwikkeling van veilige microscopische technologieën. Al zijn ze niet groter dan een atoom, ze kunnen belangrijk zijn in mijn dagelijkse leven. Ze kunnen bijvoorbeeld [in kleding geweven worden om aandoeningen bij een gevoelige huid te verminderen](#) of [in mijn bloedbaan gebracht worden om medicijnen precies op de plek van een tumor te krijgen](#).

5 GOEDE ZORG

Ziektes en kwalen horen helaas bij het leven. Maar dat betekent niet dat ze niet overwonnen kunnen worden. De EU investeert miljarden euro's in onderzoek naar geavanceerde behandelingen voor ziektes die mij of mijn familie rechtstreeks raken, zoals [kanker](#). Het is goed om te weten dat er baanbrekend onderzoek wordt gedaan naar nieuwe behandelingen en geneesmiddelen voor mij en mijn naasten.

MEER INFO

<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

**We hebben allemaal wel wat dat ons na aan het hart ligt:
of het nu studeren is of reizen, online surfen of de wereld
redden. Omdat je in de Europese Unie woont, heb je
eindeloze mogelijkheden om te doen wat je graag doet,
waar dat je ook mag brengen. De wetgeving en initiatieven
van de EU kunnen je helpen je mogelijkheden te benutten
of een inspiratiebron voor je zijn.
Ze bieden je de instrumenten om je passie na te jagen.**

**Wil je je horizon verbreden?
Samen met de EU kun je het.**

In Het #EUandME-handboek: Ontdek wat de EU voor jou doet staat alles wat je moet weten over hoe de EU je leven gelukkiger, gezonder en opwindender kan maken. Dit handboek staat boordevol verrassende cijfers en fascinerende feiten. Lees waar je allemaal recht op hebt als burger van de Europese Unie.

EUROPESE UNIE

europa.eu/euandme

**#EU
AND
ME**